

Kysymyksiä ja vastauksia joukkoliikenteen kehittämisestä

Joukkoliikennelaki uudistettiin vuonna 2009. Lakimuutoksen taustalla oli EU:n palvelusopimusasetus (PSA), joka ei salli linja-autoliikenteen nykyistä linjaliikennelupamallia. Linja-autoliikenne avautuu kilpailulle vaiheittain vuosien 2014 ja 2019 välillä.

Nykytuotoinen linja-autoliikenne on järjestettävä uudelleen kun siirtymäajan liikennöintisopimukset lakkaavat. Suuri osa sopimuksista päättyy 30.6.2014.

Mikä muuttuu kun kilpailu aukeaa?

- Toimivaltaisten viranomaisten on järjestettävä joukkoliikenne alueellaan. Ne määrittelevät palvelutason, ratkaisevat järjestetäänkö liikenne EU:n palvelusopimusasetuksen mukaisesti vai syntyvätkö riittävät palvelut markkinaehtoisesti.

Mitä EU:n palvelusopimusasetus (PSA) tarkoittaa?

- EU:n palvelusopimusasetuksella säädetään julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemisestä. Jatkossa julkista tukea voidaan maksaa ja yksinoikeuksia myöntää vain palvelusopimusasetuksen mukaisesti.

Otetaanko palvelusopimusasetuksen yleinen sääntö käyttöön?

- Ei, EU:n palvelusopimusasetuksen (PSA) yleisen säännön käyttöönottoa ei ryhdytä valmistelemaan eikä lisäselvityksiä asiasta tehdä. EU-lainsäädännössä niin sanotulla yleisellä säännöllä voidaan poikkeustapauksissa säädellä markkinaehtoista liikennettä. Yleisellä säännöllä voidaan määritellä matkalipun enimmäishinta tietyille matkustajaryhmälle. Liikennöitsijälle korvattaisiin lipputuottojen ja liikennöintikustannusten ero.

Miten liikenne pitää järjestää kilpailun avautuessa?

- LVM:n asettama linja-autoliikennetyöryhmä selvitti erilaisia joukkoliikenteen toteuttamisvaihtoehtoja. Työryhmän selvitys sisältää suosituksia sekä markkinaehtoisen että palvelusopimusasetukseen perustuvien mallien käytöstä.

Kuka päättää miten linja-autoliikenne järjestetään?

- Alueelliset ja paikalliset viranomaiset. Toimivaltaisia viranomaisia ovat yhdeksän alueellista ELY-keskusta ja 26 kuntaa tai kuntayhtymää. Toimivaltainen viranomainen tekee ratkaisun siitä, tarvitaanko joukkoliikenteen palvelutason toteuttamiseen julkista tukea vai syntykö riittävät, luotettavat palvelut markkinaehtoisesti. Kilpailuttamiseen ja liikenteen järjestämiseen olisi hyvä varata vähintään 1,5 vuotta.

Poistuuko seutulippujärjestelmä?

- Matkustajille edullisia, subventoituja lippuja tarjotaan jatkossakin. Myös harvemmin matkustaville on tarkoitus luoda nykyistä sopivampia lippuja.

Säilyykö liikenne myös harvaan asutuilla alueilla?

- Harvaan asututtujen alueiden peruspalvelut säilyvät. Joukkoliikenteen palvelutasoon vaikuttaa joukkoliikennerahoituksen kehittyminen. Ministeriö on asettanut selvitysmiehen kartoittamaan joukkoliikenteen ja muiden julkisin varoin toteutettavien henkilökuljetusten yhdistämistä. Tavoitteena on tehostaa julkista liikennettä ja turvata julkiset liikennepalvelut myös haja-asetusalueella.

Tuleeko yhteentoimiva maksu- ja informaatiojärjestelmä?

- Kyllä tulee. Liikennevirastolla on yhdessä suurten ja keskisuurten kaupunkien kanssa käynnissä selvitys yhteentoimivan lippu- ja maksujärjestelmän aikaansaamiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriö osallistuu työn ohjausryhmätyöskentelyyn sekä järjestelmän rahoitukseen valtionavun muodossa. Yhteentoimiva lippu-, maksu- ja informaatiojärjestelmä on keskeinen elementti yhteiskäyttöiseen joukkoliikennejärjestelmään pyrittäessä, joka tavoitteena sisältyy sekä liikennepoliittiseen selontekoon että kansalliseen älyliikenteen strategiaan.

Lisätietoa

www.lvm.fi/joukkoliikenteen-kehittaminen

LVM:n työryhmät

Linja-autoliikennetyöryhmä 1.11.2011 – 28.2.2012

Liikenne- ja viestintäministeriön asettama linja-autoliikennetyöryhmä linjasi 10.5.2012 valmistuneessa loppuraportissaan joukkoliikenteen uusia järjestämistapoja.

Joukkoliikenteen rahoitustyöryhmä 20.8.-31.12.2012

Työryhmän tehtävä on selvittää, miten joukkoliikenteen julkinen rahoitus tulisi kohdentaa alueen, liikennemuodon ja palvelutason mukaan.

Selvitysmies Paajanen ja hänen taustaryhmä 31.5.2012 – 31.3.2013
Selvitysmies Paajasen ja hänen taustaryhmänsä tehtävänä on selvittää julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten yhdistämistä. Paajasen selvitystyössä on kiinnitettävä erityistä huomiota matkustajanäkökulmaan sekä julkisen liikenteen palvelutason ja laadun kehittämiseen.